

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 14, grudzień 2022 12:44

Gabriela Trocka

Odsłony: 606

Każdego roku w Polsce mają miejsce zmiany terytorialne na skutek tworzenia, łączenia, dzielenia oraz przesuwania granic gmin. Względne polepszenie sytuacji społeczno-gospodarczej terenów będące jednym z założeń tego procesu, niesie za sobą niejednokrotnie szereg problemów związanych z finansami jednostek, które przekazując stosunkowo mały obszar – tracą niewspółmiernie duże środki. Dzieje się to poprzez kierowanie się wskaźnikiem liczby "przekazanych" mieszkańców, który nie jest obiektywnym czynnikiem.

1 grudnia 2022 r. odbyło się wobec tego posiedzenie Podkomisji Stałej Finansów Samorządowych. Powodem spotkania była konieczność zmian legislacyjnych dotyczących ustalania kwoty części subwencji ogólnej i udziału we wpływach PIT i CIT dla nowopowstałych JST.

Konkretna propozycja zmian w zakresie art. 39 i 40 ustawy o dochodach JST wystosowana przez Podkomisję

Impulsem do dyskusji był fakt, że 29 września 2022 r. podkomisja wystosowała pismo do Ministerstwa Finansów. Podnosiła w nim problem dotyczący przepisów regulujących zasady ustalania kwoty części subwencji ogólnej, udziału we wpływach PIT i CIT dla nowych jednostek samorządu terytorialnego. Obecne regulacje określone w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a dokładniej art. 39 wskazują metodę obliczania kwoty części wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej, jak również kwoty wpłat proporcjonalnie do liczby mieszkańców. Nie uwzględniają one jednak faktycznej sytuacji dochodowej tych jednostek.

W związku z tym podkomisja wnosiła, że koniecznym jest wprowadzenie zmian tak, by kwoty subwencji, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy, dzielone były między nowe JST proporcjonalnie do dochodów podatkowych, o których mowa w art. 20 ust. 3, 22 ust. 3, 24 ust. 3 tej ustawy, według stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy.

Podstawę dokonania podziału, o którym mowa w art.39 ust.1 pkt 1, stanowiłaby informacja o dochodach podatkowych przekazana przez jednostkę samorządu terytorialnego, leżącą na obszarze dzielonych jednostek samorządu terytorialnego, według stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, do ministra właściwego do spraw finansów publicznych w terminie do 31 stycznia roku budżetowego z wyłączeniem planowanych kwot z tytułu udziału we wpływach z podatków PIT oraz CIT.

Komisja wskazała, że zmiany powinny być wprowadzone bez zbędnej zwłoki, tym bardziej, że w ostatnim okresie ustawa jest często nowelizowana. Nie powinno być to więc odsuwane w czasie.

Efekty dyskusji

Na spotkaniu członkowie Komisji wskazywali, że dochody JST powstałe w wyniku podziału są nadal obliczane na podstawie ilości mieszkańców przypisanych do nowej jednostki. Nie jest to obiektywną przesłanką i nie odzwierciedla rzeczywistości ze względu na szereg czynników takich jak zagęszczenie ludności na danym terenie, czy kosztowną infrastrukturę przechodzącą do nowopowstałej JST. Jako przykład rozmówcy podawali sytuację podziału między gminami Kleszczów oraz Bełchatów, w której to sytuacji gmina Kleszczów przekazała zaledwie 30 mieszkańców przy jednoczesnej utracie kilkudziesięciu

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 14, grudzień 2022 12:44

Gabriela Trocka

Odsłony: 606

milionów złotych. Przedstawiciel Związku Miast Polskich zaznaczał, że zrównoważyć należy także koszty kredytowe poniesione przez gminę tracącą nową inwestycję. Konieczne jest wobec tego zastosowanie nowego wskaźnika opartego na udziale we wpływach PIT i CIT.

Sebastian Skuza, Sekretarz Stanu Ministerstwa Finansów zgodził się, że jest to racjonalne i systemowe rozwiązanie. Należy jednak dokładnie rozważyć kwestie dotyczące ewentualnie zbyt dużego nakładu pracy urzędów podczas przekazywania informacji nt. podatku od osób fizycznych. Najprościej byłoby to zyskiwać z jakiejś ewidencji, ale w tym przypadku należy rozważyć, czy przepisy dotyczące ochrony danych osobowych nie stoją w opozycji. Przedstawiciel MF obiecał, że zorientuje się w tej kwestii i wyda odpowiedź na piśmie.

Strona samorządowa poruszyła także temat tzw. janosikowego uregulowanego w art. 29 ustawy, które zobowiązane są przekazywać bogatsze gminy na rzecz biedniejszych. Sytuacja komplikuje się w przypadku nowego podziału terytorialnego, w którym gmina jest zobowiązana jest przekazać nieproporcjonalnie więcej środków, niż realnie powinna. Padła wobec tego propozycja zawieszenia subwencji wyrównawczej w partykularnych przypadkach i rozliczenia jej w dwóch kolejnych latach, a w niektórych przypadkach nawet zmniejszenia kwoty. Zostało to jednogłośnie zaaprobowane przez rozmówców.

Członkowie zobligowali się do kolejnego spotkania, gdzie rozważą problem na gruncie konkretnych rozwiązań przygotowanych przez Ministerstwo.